

Vtorak, četrtek in soloto
izhaja in velja v Mari-
boru brez pošiljanja na
dom za vse leto 8 gl. — k.
za pol leta . . . 4
za četrt leta . . . 2 .. . 20 ..

Po pošti:
za vse leto 10 gl. — k.
za pol leta . . . 5
za četrt leta 2 .. . 60 ..

Vredništvo in opravništvo
je na stolnem trgu (Dom-
platz) hiš. št. 179.

SLOVENSKI NAROD.

Oznaniła:
Za navadno dvestopno-
vrsto se plačuje
6 kr., če se tiska ikrat,
5 kr., če se tiska štkrat,
4 kr., če se tiska šestkrat,
veče pisemsko se plaču-
jejo po prostoru.

Za vsak tisk je plačat.
kolek (stempel) za 30 k.

Rokopisi se ne vračajo,
kopiji naj se blagovljno
frankujejo.

Št. 118.

V Mariboru 7. oktobra 1869.

Tečaj II.

Slovensko vprašanje.

I.

Zadnje čase smo bili večkrat ustno in pismeno, od raznih krajev slovenske domovine vprašani, kako da v odločilni dobi — med zasedanjem deželnih zborov namreč — čisto molčimo o poglavitnem slovenskem vprašanju, in o potih ter sredstvih, s kterimi se ima vprašanje rešiti, ali vsaj rešitev pospešiti. Nekteri naših najboljih rodoljubov so nam naravnost očitali, da zanemarjamo svojo časninarsko dolžnost, ako v nevednosti in dvombah puščamo svoje občinstvo gledé vprašanja, o katerem smo tolikokrat trdili, da je od njega odvisno našega naroda „biti ali biti ne.“ Celo od poslancev samih se nam je kazalo, da mora časninarstvo poslancem biti v vseh vprašanjih na prijazno pomoč, njih delo olajševaje, pospeševaje, njih trud podpiraje in razjasnovaje. V takih okoliščinah in ker se po deželnih zborih dozdaj javno še nič ni storilo, kar bi moglo biti vodilo slovenskemu narodu, moramo prelomiti — neprostopoljno — molčanje, kteró je nas morebiti najhuje peкло. Žalibože bo tudi nam mogoče svojim bralcem le na eno stran postreči. Kako se bo slovensko vprašanje po deželnih zborih reševalo, tega ne vemo. Vemo sicer, da se je bilo v Ljubljani v začetku preteklega meseca zbralo 23 naših zastopnikov iz vseh kosov nedogotovljene Slovenije, in da so se posvetovali ter bajé tudi zedinili o korakih, ki se imajo storiti v tekočih deželnih zborih. Iz razlogov, kterih ne poznamo, dali pa so si zbrani poslanci roko in obljubo, da ostanejo njih sklepi tajni, dokler se ne oživotvoré v zbornicah. Lé po nemškutarških časnikih se je razglasilo nekoliko sklepov, ki se nam zdé precej verjetni — kako da so ravno nemškutarški časniki o tej stvari podučeni, ne bomo preiskavali, morebiti bi zašli v kraje, kjer ni vse zdravo. Po teh virih se je menda sklenilo, da mora priti slovensko vprašanje v sedanjih zborih na dnevni red, da naj pa se v posameznih zborih postopa po okoliščinah in razmerah; tako naj bi se v Ljubljani napravila resolucija, ki bi tirjala zedinjenje vseh Slovencev in naj bi se v posebni adresi Njegovemu veličanstvu osebno razložile slovenske prošnje, tirjatve in sedanje stanje. V Gorici in Gradcu pak, kjer resolucija nima upanja, da bi jo sprejela nasprotna večina, naj bi se napravile samo interpelacije, v kterih bi se precej odločno in naravnost kazalo na smoter slovenskega prizadevanja.

To in še nekaj več je vedela še precej obširno pripovedovati dunajska „Debatte“ in po njej vsi nemški in drugi časniki povprek. Od slovenske strani se to „Debattino“ poročilo ni niti prekalco niti potrdilo, ni okrajšalo, ni raztegnilo — Slovenci so sploh molčali: domače in tuje občinstvo se je pustilo čisto v tmini. Ne bomo se brigali za tuje občinstvo, gledé domačega pa si moramo vendar enkrat privoščiti kratko besedico. V naših me-

rodajnih krogih se sploh preveč ogibljejo javnosti! Tú pa tam se sestavi odbor, tú sklepa kakovšen shod, tam zboruje kakovšen klub. Navadno od vsega takega sklepanja občinstvo ne zvé drugega, kakor da se je nekaj sklenilo, da pa sklep ni še za javnost, semtertje se naznani tudi sklep, a ne pové se, zakaj se je ravno tako sklenilo: parlamentarna debata se čisto skriva v klubovo tajnost. Na dolgo časa odmerjeni sklepi se mnogokrat zaradi spremenjenih okoliščin ali zaradi kakih razlogov sploh ne morejo ali ne hoté izvršiti: a večidel ni ga nikogar, ki bi se usmili slovenskega občinstva in mu povedal, kaj in zakaj so njegovi postavni zastopniki to ali ono storili, predrugični pa opustili.

Iz zadnjega, polpreteklega časa imamo mnogo mnogo nerešenih zastavic. Da se nam rešijo na pravem mestu in o pravem času, obetalo se nam je, a obljuba je ostala obljuba. Skušnje, žalostne skušnje, ki so izvirale in še izvirajo iz tega pokritega ravnanja in ki so ves narod huđo zadele, še so nam pred očmi in v živem, bridkem spominu. Učimo se iz njih in ne zabredajmo v stari greh! A vendar se nam dozdeva, kakor da bi se bili pri nas le malo naučili iz teh skušenj. V novejšem času smo zopet videli, da se naši može preveč ogibljejo javnosti; lahko bi našli zopet nekatere zatavice, s čijih razvozlavanjem si občinstvo zastoj glavo beli. Ne bomo jih imenovali, ker bi morali imenovati tudi osebe in tega nočemo še za zdaj, da se nam ne bodo očitali osebni „napadi,“ kjer nam gre le za reč. To pa vsaj prosimo, naj se v merodajnih krogih nikar ne pozabi, da živimo v časih javnosti, da ima slovenski kakor vsak narod pravico tirjati, da se mu ne kaže samo na sklepe, vsepehe ali celo na skažene vsepehe, ampak da se mu tudi vselej podadé razlogi tega ali onega ravnanja. Slovenski narod je toliko dorastel, da se sam mnogo mnogo pečá s svojo osodo, da sam pretresava svoje zadeve, da hoče v edet in u meti, zakaj so njegovi zastopniki in zaupni može ravnali ravno tako in ne drugače, zakaj so marsikaj izrekli za prenapeto, kar se je zdelo občinstvu popolnoma opravičeno, zakaj le pol vzeli, kjer bi bili smeli tirjeti vse, itd. Dandenes smo hvala Bogu tudi mi Slovenci prišli do tolike zrelosti, da nam nikakor več ne zdostuje, ako tudi najboljši mož opravičuje svoje ravnanje z absolutističnim izrekom: tel est notre plaisir! Kdor opravlja svoja dela kot pooblaščenec ljudskega zaupanja, mora gledati, da ostane tudi v istini mož javnega zaupanja. Zaupanje pa se edino ohrani le s zaupanjem in poslanec, zbor ali odbor dela sebi kakor zastopanim na korist in ljubav, ako je njegovo delovanje jasno in odkrito pred vsem svetom. Prikrievanje delovanja pa kaže ali slabo vest, ali nezaupnost do javnosti, ali pa je razžaljeno, češda občinstvo ni sposobno umeti, kar delajo ljudski zastopniki kot nositelji javnega mnenja.

Eno kakor drugo je škodljivo in se mora odpraviti in pobijati, „tajni plani“ pa so diskretirani in se niso nič dobro obnesli: pomislimo samo na

Listek.

O Antonu Janežiču.

III.

Janežičevo mesto v slovenski literaturi.

(Janko Pajk).

Pri vsakem narodu vidimo pisatelje na dvoji glavni način dotično literaturo bogatiti; ali s tem, da jezik zboljšujejo ter pismenost z neznanimi preje besedami, oblikami in izreki pomnožujejo, ali pa da svojim rojakom nove predmete predstavljajo ter jih z novimi uzori, novimi čuvstvi, novimi kraji in še nepoznanimi časi soznanjajo. Truber n. pr. ima to za slugo za slovensko literaturo, da je prvi začel slovenske knjige spisovati ter pismeni jezik Slovincem vstvarjati; Bohorič n. p., da je prvi slovensko slovnico sestavil; Vodnik, da je zaklad slovenskih besed in rekov prvi pomnožil, ter pisateljem besedno orodje pripravil, pa poleg tega tudi o predmetih začel spisovati, o kterih preje nikdo ni bil kaj pisal. Eni pisatelji so svojo pozornost na pismeni jezik, neobhodno potrebnost vsega pisanja; drugi na stvari obračali, ktere so še jih rojakom preje neznane bile; eni gledajo, kakó je treba pisati, drugi nam nove stvari predstavljajo ter literaturo z literarnimi predmeti bogatijo.

Ako z literarnega stajališča A. Janežičevo delavnost pregledamo, brzé previdimo, da se je jegova literarna delavnost sukala in bavila o povzdigi slovenskega pismenega jezika, da on tedaj k prvi vrsti pisateljev pripada. Jezik slovenski na višo stopinjo pravilnosti in sovršenosti povzdigniti, to je bil glavni smoter (cilj) Janežičev, in on ga je dosegal na dva posebna načina, kar pokazati, našim prijateljem ne bode brez koristi. Saj tudi večina naših obraženih ljudi sama mnogo o tej stvari misli in nasvetuje.

Vprašanje, kako se naj prav po slovenski piše, je v naši literaturi tako staro, kakor je literatura novoslovenska sama stara, namreč uže tri-stoletno vprašanje. Temu se nikdo naj ne čudi. Saj tudi Nemci ravno v najnovejših časih mnogo mislijo in modrujejo o tem, kakó bi bilo najbolje

in najbolj po nemški pisati; pa se niso do dnešnjega dne niti v pravopisu, prvem začetku vsega pisanja, zjednili.

Ako pogledamo v preteklost naše literature, vidimo, da je Truber s prvega začetka tako pisal, kakor se je v mladosti domá na Raščici naučil govoriti. Ta način bi se vé da najloži bil, ko bi se povsod enako govorilo, kar pa se, kakor je znano, ne godi. Zató je brz pri drugem svojem delu previdel, da mora od tega pravila odstopiti in tako pisati, da ga bodo kolikor mogoče vsi Slovenci razumevali. In tako je začel tudi hrvaščino primešati mislé, da imajo Slovenci in Hrovati eno narečje, — kar je že za zdaj mnenje nekterih polučnih ljudi, pa čisto krivo mnenje. Zató v sledujočih spisih Truberjevih, bolj pa še Krelcovich in Dalmatinovich naš pismeni ali literarni jezik onahuje med pravo slovensčino in hrvaščino. To so tudi prvi katoliški pisatelji slovenski, kakor n. p. Kren, Kastelc in drugi dobro prevideli in so je jeli zopet k sami slovensčini povračati, se vé da še nečisti slovensčini, ker jim je manjkalo vseobčnega in vsestranskega znanja slovenskih podnarečij. Še le proti koncu preteklega osemnajstega stoletja se je vsa lepota in čvrstost, pri tem pa tudi občna razumljivost slovenskega jezika v Japeljnovih in Vodnikovih in delih pokazala. Z Japeljom tedaj, še bolj pa z Vodnikom se začina v naši literaturi zopet pravo, čisto slovensko pisanje. Vodnik je vse opačnosti in pregrehe Markove previdevi ozko ozidje svojega samostana zapustil, ter po hribih in dolinah svoje prelepe kranjske domovine besed in narodnih pesni nabiral, jih v svoj uže za tisk pripravljeni slovar zbral, in v svojih spisih prosti, narodni jezik posnomal. Vodnik ni samo prvi „kranjski“ pesnik, kakor ga je bar. Žig. Cojz imenoval, ampak tudi prvi slovenski pisatelj. Da pa tudi Vodnik ni zadostoval niti svojim lastnim tirjatvam, kam pa še le tirjatvam sedanjega jegovega potomstva, to je zgodovina slovenskega pisanja še za Vodnikovih dni pokazala. Vodnikovo pisavo je prekosil Mat. Ravnikar, biskup tržaški, in za Ravnikarjem si je mnogo mož prizadevalo, prav po slovenski pisati, in eden teh mož je tudi A. Janežič bil, ki se je skoz celo svoje življenje prizadeval, slovensčini pravo obliko dati. Vse jegovo delovanje, vse jegovo postopanje je v tej reči najbolj Vodnikovemu podobno.

Janežič ima največo zaslugo za naš pismeni jezik prvič v tem, da je prvi začel slovenskih besed, izrekov in oblik iz vseh slovenskih krajin nabirati. Sad tega dela so jegovi slovarji in jegove slovnice. Jane-

Benedekovega in zamolčimo one iz lastnega tabora! Nezaupnost raste, ako zbujena, kakor popoldanska senca in razjeda kakor rja, ki je padla na čisto železo. Zaupanje pak zgubljeno se nerado vrne, in ako je zgubljeno po krivici, hudo boli na vse strani. Ne skrivajmo se torej s svojimi sklepi in razlogi pred javnostjo. Kar pošteno hočemo, naj bo jasno pred vsem svetom.

Razlogi, ktere so imeli naši zastopniki, ko so si obljubili, da morajo njih sklepi zaradi slovenskega vprašanja tajni ostati, so bili morebiti za časa kolikor toliko opravičeni. Zdaj ne morejo več veljati, ker mnogo teh sklepov — istinitih ali neistinitih — zašlo je v javnost, ktera zdaj z bogana išče bilke, ki bi se je mogla okleniti. Mi bomo po svoji moči radi storili, da stanje razjasnimo. Radi odpiramo svoje predele tudi mislim, ki bi hotele morebiti naše nazore pobijati; podučiti se damo radi, oplasiti nikdar.

Mi gotovo nismo krivi, ako ne moremo sveta potolažiti z naznanilom, kaj in kako se bo storilo; povedati pa hočemo, kako mislimo, da se mora ravnati in postopati.

V prihodnjih člankih bomo torej obširneje govorili o slovenskem vprašanju, denes pa že izrekamo: Slovenski poslanci so dolžni sami sebi, slovenskemu narodu, slovanskim bratom zlasti Čehom in konečno Avstriji sami, da resno in določno tirjajo v sedanjih deželnih zborih zedinjeno Slovenijo!

Iz deželnih zborov.

Deželni zbor kranjski.

(Osmi seja 1. okt.) (Konec.) Cestni odbor predlaga, naj sl. deželni zbor še enkrat prosi vlado, da dovoli mitnico na cesti pri Rakeku, namreč iz Rakeka na Cirknico in na Planino, ter naj se izroči deželnemu odboru, da se krepko poprime te stvari. Za l. 1870 pa naj se dovoli 500 gold. podpore iz deželnega premoženja za izdrževanje teh cest.

Kromer stavi predlog naj se ta stvar izroči finančnemu odseku. Debate se vdeležujejo deželni predsednik Conrad, dr. Toman, dr. Bleiveis, Kromer, dr. Costa in se pri glasovanju zavrže predlog Kromerja ter sprejme odborov predlog.

Prošnja občine Loški potok, da se pridruži v sodniški okraj Loški, se izroči ustavnemu odseku. Deželnega odbora sporočilo o prihodnji organizaciji muzeja se izroči finančnemu odboru v pretresovanje.

(Deveti seja 4. okt.) Prebere in potrdi se slovenski zapisnik poslednje seje. Prvosednik omenja imenana cesarjevega in zakliče Živio in Hoch Njih Veličanstvu, v kar zbornica in občinstvo pritrdi.

Dr. Toman stavi nujni predlog, naj se postava o razdelitvi pašnikov, ki ni bila potrjena, izroči gospodarskemu odseku, da jo še enkrat pretrese in poroča o njej, kajti stvar je važna za deželo. Se sprejme.

O odpisu ministra notranjih zadev, zaradi nemških zapisnikov poroča v imenu ustavnega odseka g. Svetec. Kar se tiče formalnosti, ni g. minister nikakor izbral parlamentarne poti, tudi ni imel nobene pravice vtikati se v notranje zadeve zbora. Ministerstvo se nima mešati v take stvari, ki so po § 42 opravičena čisto notranje, le kot vladni predlog bi moglo kaj tacega priti pred zbor, z dovoljenjem in podpisom Njih veličanstva. Ukazov pošiljati pa nima minister pravice. Zakaj se lani ni oglasil, ko so se pisali deloma slovenski, deloma nemški zapisniki? Zakaj si je izbral g. minister ravno kranjski zbor, in ne gleda na izvrševanje § 19. v drugih zborih? Pre-

žiču se je pred vsem drugim ravno tako kakor Vodniku potrebno zdela ves zaklad slovenskega jezika spoznati. Še le na tej podlagi se po njegovem mnenju dá poslopje prave slovenske pisave postaviti. Ravno tako je delal z jezikovimi pravili; pravilo se mu je videlo to, kar se med prostim narodom v resnici nahaja, ne pa samo, kar ta ali oni pisatelj v knjigah piše. Pravi učitelj in pravi vzor slovenskega pravičnega govorjenja in pisanja je Janežiču bil slovenski narod sam. Zato je v slovnico povsod, kjer je kaj trdil ali razsojal, narodne pesmi in izreke vpletal ter še le v drugo vrsto spise slovenskih pisateljev postavljaj. Janežiču se je pravilen in za pisavo raben zdel edino oni jezik, ktereга slovensko ljudstvo v daj govori, in zato je Janežič odvrčal novotarije, ktere F. Levstik v svoji slovnici nasvetuje, F. Cegnar pa v svojih najnovejših delih, posebno v prevodu „Valenštajna“ dejansko rabi. To kažejo Janežičeve kritike teh del v „Glasniku.“ In taka kakor teorija, bila je tudi pisava Janežičeva: kolikor mogoče prostoslovenska.

Ni tukaj mesto, niti moj namen svojo sodbo o tem Janežičevem načelu na vse strani izreči; to je gotovo in nesomneno, da je Janežič marsiktereга pisatelja od krivega in neslovenskega pisanja odvrnil ter ga zavrnil na polje lepe, čiste slovensčine. Vsaj omiki prostega naroda bode Janežičevo pravilo: Piši, kakor slovenski narod v svoji celoti govori, — gotovo le koristilo.

Drugi izvrstni način, slovensko literaturo in pismenost povzdigniti, je Janežiču bil: učenje in poznavanje drugih slovanskih narečij. Gotovo je to, da narodiču kakor smo mi, odcepljenemu od velikega drevesa drugega slovanstva in zagvozdjenemu med druge narode, ni mogoče svojo jezikovo posebnost čisto ohraniti in pri tem še slovanski značaj održati. Naše narodno životarjenje v tako neugodnih obstojateljstvih, kakoršna so do novejšega časa bila in še so nekoliko zdaj, je istinito čudo. Ako hočemo svojo literaturo vzdržati in povišati, tedaj smo prisiljeni, z literaturami in z jeziki drugih naših sonarodnjakov se seznanjati. Jako providno je tedaj Janežič v svojem „Glasniku“ delal, da je čitanja iz različnih slovanskih jezikov vanj jemal. Tako je Janežič zopet nadaljeval delo onih izvrstnih mož preteklega stoletja, ki so, rekli bi, naši novejši literaturi kumovali, namreč Linhart, Japeljna, Kumerdeja, Cojza, Vodnika in Jarnika, kteri vsi so, kakor je znano, učenje in spoznavanje drugih slovanskih jezikov svojim rojakom na

stopilo bi se bilo lahko na dnevni red, vendar se hoče dati odločen odgovor. Načela ravnopravnosti pa zbor ni nikakor preziral in ga neče prezirati. Če so se pisali dozdej zapisniki le slovenski, ni bil to sklep deželnega zbora, in sklene naj zbor o tej stvari. Ustavni odsek stavi predlog glede na načelo ravnopravnosti: sejni zapisniki naj se pišejo in verificirajo v slovenskem in nemškem jeziku. Ta predlog se sprejme brez ugovora. —

Vladna predloga zaradi postave o vodah se izroči gospodarskemu odseku, v ktereга se izvolita še gg. dr. Costa in Kaltenegger.

Vladni predlog, načrt postave o organih pri namenjeni menitvi zemljišč se po kratki debati sprejme.

Pri sporočilu šolskega odseka o vladnem predlogu, tikajočem se postave za realke se vname dolga debata. Poročevalec je baron Apfalter.

Šolski odsek predlaga: naj se ta postava izroči deželnemu odboru, da jo na vse strani tehtno prevdarja in pretresuje po izkušnjah, ki so se delale v drugih deželah. Vsled tega bi se tedaj ta stvar odložila do prihodnjega zborovanja. (Konec prihodnj.)

Deželni zbor štajerski.

Govor poslanca dr. Vošnjaka v zadevah Seidelove volitve v 8. seji 27. sept.*)

Predno jamem pretresovati predmet sam, moram opomniti, da sem dobil med tem še dva protesta, ktera je podpisalo 8 volilnih mož. Po tem takem je naraslo število volilnih mož, ki so protestovali — na 54, tako da ako odštejemo preplašenega Rakovca, ktereга je bržkone kak ustavovernež pekcl zmalal in zakuril, in pa Matija Vogmc-ja, ostaja jih še zmerom 52.

Ko sem preklical svoj nasvet, naj se izvoli poseben odbor, ki bi imel preiskati proti Seidelovi volitvi navedene napake in pritožbe, ter se pridružil nasvetu poslanca Heschelna, naj se namreč dotična pisma izročé deželnemu odboru, storil sem to po danih mi obljubah, ker sem naravnost mislil, da bo deželni odbor pozvedal pri takih volilnih možeh, o kterih more domnevati, da so jim razmere natanko znane, torej pri volilnih možeh obeh strank. Dež. odbor tega ni storil, vsaj jaz nisem zvedel, da bi se bilo pri kterem volilnem možu slovenske stranke skušalo pozvedavati. Bržkone se je štel dež. odbor, kakor je na Štirnem vseмогоčen, tudi za vsevedočega, le škoda, da temu ni tako, sicer bi bile v njem združene vse božje lastnosti. Ko bi dež. odbor ne pospeševal samo nemških koristi, ampak pomislil, da razen 700,000 Nemcev, ali naprav poleg njih v deželi stanuje tudi 400,000 Slovencev, ki prav čedno svoto doplačujejo k deželnim bremenom, ne bi se tako prekolovratil z nasvetom, naj se potrdi volitev, pri kateri so se godile tako kričeče nepostavnosti, in ktere potrjenje se bo gotovo razlagalo kakor razžaljenje vsega slovenskega naroda. S kako dopično in pretirano vestnostjo se je o svojem času preiskavala moja in dr. Dominkuševa volitev, seglo se je nazaj do prvotnih volitev in vendar se ni nič našlo razen nekterih formalnih pomot, zaradi kterih se je tudi res zavržla Dominkuševa volitev.

Zdaj pa si ogledimo volitev Seidelove. S kako brezskrbnostjo prezira dež. odbor vse naznanjene pritožbe in jasno prelomljeno postavo, ter zagovarja, kar se ne dá zagovarjati. Ko bi se dež. odboru ne bilo nevredno zdelo tudi pri slovenskih volilnih možeh pozvedati o dogodbah pri volitvi — in to bi bil moral ravno zaradi svoje časti storiti, da ne bi ga mogel za-

*) Po stenografičnem zapisniku.

Vred.

srce polagali. Janežič zasluuje, tem možem prištevan in jim enako čislau biti.

V Mariboru vinotoka 1869.

Kaj bodo ljudje rekli?

P o v e s t.

(Konec.)

VIII.

Jadviga Bliskova je bila prava deklica. Duhovita, značajna, vroča kri jej je bila pod tenko ledeno odejo, v znanostih izobražena, v umetnosti izurjena, zmerom v življenji svojo pot naravnost hodeča. Vendar v srci bolj otročja kakor bi se jej bilo po olikani zunanosti videlo. Mislila je včasih tako kakor mal otrok, ko je govorila kakor gospoja.

In tako je tega dopoldne stala Jadviga pred svojim botrom Ostrovskim, kteri je pred svojo pisalno mizo sedel, v lice rudeč in obrnen proti njej. Ona je stala zraven njega, lepa, velikooka, s krasnimi ustami pravilno dihaajoč, ter je svojo malo, belo ročica zaupno na njegovo ramo položila.

„Boter Ostrovski, očé me je k tebi poslal.“ Boter Ostrovski je v zadregi, hoče se smijati in vstati, a njena ročica ga potisne nazaj na stol: „Oče je mi namreč djal, da me ti hočeš za ženo vzeti.“

On jo je sedé objel, kakor jo je prej dostikrat objel, ko je bila mala deklica in mu je za god srečo voščila, ali pa pomladnih cvetic prinesla. Pri tem pa je bil še bolj rudeč, še bolj v zadregi in se je smijal in vprašal: „No, ali si huda zato?“

„Huda? Ah, boter, saj je sama dobrota od tebe, ker me hočeš narediti veliko in sijajno gospo? Pa samo nekaj je zraven —“

„No in —?“ Vasilij Ostrovski ima roki okleneni okoli nje. Ona je res kakor otrok zdaj, in ena misel je v njem — nedopovedljiva, ki mu na enkrat razjasni, da ga mora to ljubo, kljubu klosterski izreji tako naravno ostalo dete ljubiti zmerom bolj tako, kakor se očeta ljubi, ne kakor 50- proga. In gledal jo je kakor varuh, ne kakor ljubimec.

„No?“ vpraša Ostrovski vesel in vendar v srci kakor strezovan. „Zraven je namreč to, da mogoče ni, boter.“

deti sum, ka ima predsodke proti nam — potem bi bil zvedel še marsiktero napako. Slov. volilci namreč v svoji pritožbi niso navedli vseh napak; ker se je namreč pri moji in Dominkuševi volitvi na pritožbo samo 11 volilnih mož zapričelo pravo kazensko preiskavanje, bili so prepričani, da bo deželni odbor, ki je o svojem času tako zvestno posloval, tudi zdaj nemudoma vse svoje priprave: zaslišavanja, zapisnike itd. v boj poslal. A slovenski volilec obrača, nemški deželni odbor pa obrne (klici: izvrstno!). Pri natančnejem preiskavanju bi bil deželni odbor sledeče dogodbe zvedel. (Konec prih.)

(Enajsta seja 4. oktobra.) Predsednik naznanja, da mu je došlo 7 prošelj kmečkih srenj ptujskega okraja za zedinjenje vseh Slovencev v eno kronovino. Krasen dokaz, kako se ozir jemlje na slovenske želje in prošnje, je to, da se pri predsednikovem vprašanju, ali naj se prošnje izroče ustavnemu odboru, ni vzdignil nobeden nemški poslanec, da bodo torej vse prošnje brez pretresovanja romale v papirnico deželnega zbora. Le tako naprej, en dan ne odločuje, kakor tudi ena strastna večina ne, kdo pride končno v koš!

Wanisch poroča o postavi zarad zamenjevanja zemljišč. Po njegovem mnenju naj bi okrajni odbori prevdarjali in presojevali, ali in koliko se je katero zemljišče zboljšalo po zameni z bližnjim za oddaljene. Vladni predlog hoče to razsodbo prepustiti političnim oblastinjam. Poročevalec zagovarja svoj predlog s tem, da okrajni odbori zemljiščne razmere bolje poznajo in da bi njih poslovanje posestnike manje stalo. Da pa ne bi se delo prepovršno opravljal, morale bi poleg zvedencev pri presojevanju vselej nazoče biti tudi dotične stranke.

Moric Kaiserfeld je drugačnega mnenja in tirja, naj bi se presojevanje prepuščalo političnim oblastim, ker bi te slednje bile strankam boljji porok, da se varujejo hipotekarnim upnikom njih pravice. Pri tem določilo se ima bolj paziti na varovanje privatnih pravic, nego na gospodarski dobiček.

Proti Kaiserfeldu govori Rehbauer, zanj pak Stremayr, Konrad in vladni zastopnik. Pri glasovanju obvelja Wanischev nasvet. Druga določila kratke postave se potrdé brez ugovorov in se še izreče prošnja, naj bi vlada do prihodnje sesije predložila postavo o notrajni napravi zemljiščnih knjig.

Potrdi se nasvet, naj deželni odbor stopi z vlado v dogovore zarad naprave trirazredne živinozdravniške šole.

Dr. Graf poroča v imenu ustavnega odbora o zadevi Dominkuš-Brandstetter in nasvetuje: Okrajni sodnji mariborski naj se dovoli, da sme vsled tožbe g. dr. Dominkuša zarad žaljene časti zaslišati poslanca Erica Brandstetterja med zasedanjem potem okrajne sodnije graške, ali pa ga sama poklicati h kazenski obravnavi, vendar tako, da bi se odločil dan obravnavanja za ono dobo, ko bo že deželni zbor končan. — K. Seidl je dokazal, kam zamore v sedanjih časih zabresti parlamentarna brezakti nost in nedostojnost in trdi, da je dr. Dominkuš le za — škandal. Braniti svojo čast proti surovim napadom, je g. Seidelnu — škandal. Največi škandal je pač ta Seidelnov izrek. Takih izrekov smo do zdaj sem ter tje čuli po pivniških buznicah — gledé parlamenta ima Seidel v tej zadevi — prioriteto. Potrdi se nasvet ustavnega odbora.

Dr. Stremayr poroča v imenu finančnega odbora. Za višo realko se dovoli 25.557 fl., za realne gimnazije in meščanske šole 8260 fl., za učilišče gluhonemih 12031 fl., za učilnico podkovanja 6171 fl., za gledišče 1581 fl. Dohodki gledišča znašajo 1548 fl. — Deželnemu odboru se naroči: 1. naj pozveda, ali je treba napraviti še drugo višo realko in pripravi vse

potrebno ter poroči v prihodnji sesiji; 2. učenci više realke se ne smejo več udeleževati javnih procesij; 4. naj poroča o vspehu obravnave gledé vpeljave obligatoričnega poučevanja risanja po gimnazijah; 5. naj nadaljuje svoje dogovore gledé naprave meščanskih šol v Gradcu, Celji, Radgoni, Voitsbergu; 6. s srenjo Hartberško naj dokonča pogodbe, tako da se bo mogla tam meščanska šola pričeti že 1. oktobra 1870 vsaj s 1. razredom.

Po nasvetu dr. Stremayrja se sklene, da se na viši realki v prihodnje ne bodo več delile premije. — Dežela končno prevzame realno gimnazijo v Ljubnem.

Prihodnja seja v sredo.

(Tržaški deželni zbor.) Posebno važnega do zdaj tržaški deželni zbor še ni sklenil. V seji 30. sept. je izrekel mestni zbor Cegnarjevo volitev za neveljavno, vendar ne soglasno kakor trdi „Triester Ztg.“ Zakaj se je to zgodilo, naj tukaj pojasnemo. Da bi C. bil lah on, nobeden ne bi se bil spodtkal nad njegovo volitvijo; ker se pa poteza za pravice slov. okoličanov, zato ga mestni oče ne morejo videti. Da bi njega bili pri volitvi spodkopali, poslali so v njegov volitni okraj (pa tudi v druge) mnogo volitnih listkov. Pisala je te listke vse ena oseba, kar se po pisanju lélako pozna. Če niso bili magistratu listki ukradeni, ali če se niso skrivaj natisnili, kar bi vredno bilo da se preišče, moral jih je poslati magistrat sam. Magistratni berič Krišcak (po magistratovo Crischack!) in še neka druga oseba, kakor čujemo iz družta „Progresso“, nosila sta jih kmetom na dom. Na vseh teh listkih je bil za volilca zapisan dr. Enenkel in tudi ime vsakega volilca. Velevala sta kmetom, kdaj in kje se imajo ti listki oddati. 27 kmetov jih je v resnici oddalo in tako je dobil dr. Enenkel 27 glasov; 13 kmetov je izbrisalo dr. Enenkelovo ime in zapisalo namesti njega Cegnarja na listke; drugi kmetje so listke strgali, ker Enenkla niso hoteli voliti, pa si niso vedeli sicer pomagati. Cegnar je pri vsem tem dobil 63 glasov, nasprotnik njegov dr. Enenkel pa le 27. Zarad tega pa, ker je omih 13 kmetov izbrisalo Enenkelovo ime, zavrgla se je Cegnarjeva volitev. Vprašujemo: ali ta faktum ni unikum v zgodovini? Sicer se pa temu nič ne čudimo, saj smo že davno slišali necega zelo čislanege mestnega očeta govoriti: „če bo Cegnar izvoljen pa ga ovržemo“.

Nazadnje bi pa še, piše „Jadr. zarja“, našo vlado poprašali: kako je to, da sedi g. Valon v mestnem starešinstvu? Vlada sama je volitev g. Piana zato ovrгла, ker je bil učitelj v okolici, tedaj magistratni uradnik. Valon je tudi magistratni uradnik, 300 gl. letne plače ima od magistrata in je uradnik pri officio di cimentazione. Razložite nam to dvombo, če vam je po volji.

Dopisi.

Iz Celja 1. oktobra. XYZ. [Izv. dop.] Kakor druga leta tako so tudi letos latinske šole s prvim oktobrom pričele. Dijakov je vse živo po mestu in ta živost daje nekako veselo lice drugokrat jako mirnemu mesticu. 1. oktobra je bila tako zvana maša sv. duha, pri kateri so dijaki morajo zbrati. Najpred so peli dnevu primerno himno „veni sancte spiritus“ in na to se je pričela peta maša. Tukaj imam nekaj povdarjati, kar pravza pravj moj denasnji dopis uzrokuje. Kar še celjska gimnazija stoji, ni se še pri tej cerkveni slovesnosti slovensko popevalo. Druga leta je bil vsikdar „hochamt“ na dnevo

„Zakaj ne?“ On je to zmerom vedel, to je ta hip čutil.
„Ker . . . ker me ima en drug rad, kterega —“
„Kterega imaš bolj rada kot mene, mala Jadviga.“
„Ne. Ali kterega imam drugače rada, boter?“
„In s tem se boš možila?“
„Tudi ne. Jaz se ne bom nikoli možila. On ne sme. Pa jaz bi njega zmerom rajša imela kakor svojega moža. In to bi bilo grdo. Jaz čutim tako. Na, beri to pismo.“ — In ko mu je dala Julijanovo pismo, začela je naenkrat srčno jokati, se je botru izvila, naslonila se in tako slonela tresoča se in nesrešna.

Vasilij Ostrovski še ni bil nikoli v lice tako lep kot zdaj. Nikoli ni bil še tako star, pa tudi nikoli še ne tako ljubezljiv. Razgenil je pismo in ga dolgo bral. Morda ga je samo pregledal, in misli so bile daleč od papirja proč.

„Ti torej ne moreš nikdar srečna biti, ubogo dete“ pravi potem resen.
„Ne. Ker sem ubožna“ ihti ona v dlani.
„No, no, le ne jokaj, dete. Jaz sem te hotel narediti za veliko damo. Če te pa to dela nesrečno, je vse proč. Nič se ne boj, ne očeta ne družih, jaz sam bom odstopil in se ozmerjati dal. Imam te prerad. In jaz bom drugo mlado deklico za ženo vzel.“

Jadviga se je izjokala, kvistku pogledala, vzeia botru pismo iz rok in ga objela. Nobenega sovražnika ni imela, če tudi ni nobenega upanja imela. In to umiri. Zopet je svojega botra ljubila in zopet je bila otrok. „Tega pa ne smeš storiti, boter“ — rekla je.

„Zakaj ne?“
„Zato ker bi ne bile vse tako poštene kot jaz, in ker bi te vendar vsaka druga zarad tvojega denarja vzela, in v srcu drugega rajša imela.“

Vasilij Ostrovski zdaj zares jezen po konci plane — bolj rudeč nego prej, lepši ko prej, in noter v srce zadet. Še nikoli ga ni nihče tako razžalil. „Kaj? Jaz sem pač že prestar? Pregar? Ti ne veš več kaj govoriš!“

Jadviga se zares ustraši. In ravnokar je tako lepo ravnal ž njo. Prime ga za obe roki, on jej ju izpuli, ona ga objame, on se jej izvije in ona pravi: „Ne, oh bog ne, boter, jaz nisem še nikoli tako lepega gospoda videla, kot si ti; tako lepo rumenolas, tak blag obraz, tako okó, nihče mi bolj ne dopade kot ti“.

Zdaj je on še bolj v zadregi, nego je prej v jezi bil in se še bolj blastno odtrga od nje.

„No?“
„Pa . . . pa, boter . . . jaz — jaz čutim zmerom, da ne bo dolgo več to — trpelo . . .“

On se smeje, je jezen in je . . . morda žalosten. Reče jej z bogom, smeja se in ona mora oditi. Boječe odide, kakor sicer kader je poredna bila. Ona sama ne ve, kaj je rekla . . . kakor zmešana je. Le eno vé. Julijana ni še nikoli tako rada imela kakor denes.

Še le proti poludne se je Ostrovski pred svojimi vrati pokazal. Tako trdno je stopal in v resnosti njegovi je bil smehlajj še lepši. V koridoru najde Jadvigo, ki je bila od njega proč grede bežala na polje ven boječ se starišev. Vjame jo za roko, ona ga plašljivo pogleda. Tako čuden je bil!

„Jadviga!“ reče pol ludobno. „jaz sem si premislil. Jaz ne bom nobene druge deklice vzel, ker bi me vendar vse le zarad denarja vzele.“
Ona gleda v tla, srce jo boli, in sram jo je. „To je prav, boter“ pravi pošteno.

„In ker nimam otrok niti ne žene, naredim te za svojo dedinjo.“
Jadviga zavpije.

„Samo zato, da tvoji stariši ne bodo sitni in da moreš svojega pustega Julijana vzeti. Ker nesreča je in sramota, če žena mora v srcu drugega rajša imeti kakor svojega moža. Jutri grem v Župančice na semenj, ti me spremiš in me vpelejš pri županu.“

IX.

In ko je svatovščina bila zmenjena, in so na Bliskovem pekli in kuhali, in stare podobe snažili, izbrisan je bil tudi jud Mentelj iz dolžne knjige. In ob tistem slovesnem trenutku, ko sta Vlaz in njegov oče kuhar juda s sramoto iz dvorišča vrgla na plano, stal je Ignacij Blisk pri oknu in vladal, kakko naj juda osujeta, madama Bronča pa je vzdihnila in svojega moža jokaje objela.

In ko so se svatje v mesto peljali, šeptala je madama Bronča s čudnim navdarkom: „Kaj bodo ljudje v Župančicah rekli!“

Po E. Vakantu J. J.

nem redu, letos pa se je glasila „Miklošičeva maša.“ Priznavati sicer moram, da so že tudi druga leta narodni dijaki se za to prednost potezali, avskidar so bili propali deloma nemškutarki večini pri pevskem zboru, deloma tudi „der wohlmeinenden warnung“ tukajšnjega orglarja, ki pa je imela čisto druge svoj izvor. Videlo se je tudi letos, da je nekatere ljudi jako hud krč poprijemal, ko so zaslišali „o sladka ura.“ Pa to nič ne dene, energičnost dijaška pa zasluži pohvale. V občé pa je letos pričakovati veča delavnost od tukajšnje dijaške mladézi, nego druga leta. Slišal sem iz zanesljivega vira, da mislijo napraviti med sabo „malo govorniško šolo.“ t. j. shajali se bodo pogostejše in tam o različnih predmetih se medsebeno razgovarjali. Nekdaj je vzhajala „Mravljica,“ a je morala propasti, ker med profesorji nobene podpore ni mogla najti. A še neki drugi uzrok je, da se je zvrnila v gomilo. Narveč podpore je imela v semenišči. Zdaj pa se semeniščanom vsikdar pravi, ako se s čem pečajo, kar po slovenskem diši: „lass diese dummheiten stehen, thu' lieber studieren.“ Javno je, da se morajo s časoma tudi najgorkeja srca ohladiti, če se slišijo taki govori iz ust, katerih izreki bi neki imeli avtentični biti, ali da bolje rečem „infalibel“ (!) Kar se mojega mnenja tiče, je boljše če imajo samo ustmene razgovore, kajti poleg se goji zgovornost, koja je vsak dan izobražemu človeku bolj potrebna. Dijaška mladéž le zvesta ostani svezjemu poklicu in ti boš odgovorna, ako bo moj sedanji dopis le „pium desiderium“ ostal!

Iz gorénje savinske doline 4. oktob. vič. [Izv. dop.] Naznaniti Vam morem, da so Waserjeve besede v štirskem deželnem zboru „zakaj da se slovenski voditelji ne spodijo“, ljudstvo naše savinske doline čudno razkačile. In res kdor naše slovensko ljudstvo bolj nego nemškutarski in nemški poslanci pozna, bo to jezo razumel. Ti gospodje, kateri vso vednost o Slovencih iz nasprotnega časopisja imajo, naj pridejo med naše slovensko ljudstvo, in naj se oseben o njegovem mišljenju prepričajo. Zvedeli bodejo, da ko bi bilo koga spoditi, moralo se bi to gotovo nekterim drugim, nego našim slovenskim poslancom in voditeljem zgoditi. Ljudstvo pa bo tudi na to v kratkem v eni krepki peticiji na deželni zbor štirski odgovorilo. Že so podpisane skoraj vse občine gorénjegraškega okraja, in tirja se bolj ko nekda, zedinjenje vseh Slovencev v eno kronovino. Nadejati se je, da bodo vse občine spodnje savinske doline enako storile.

Še nekaj o nesramnosti naših nemškutarjev: okrajni odbor laškega okrajnega zastopa, je pred nekimi dnevi okrajnemu odboru v Gorénjegradu dopis poslal, v katerem na vso moč hvalisa znani poduk deželnega odbora štirskega proti zedinjenju vseh Slovencev, pripoveduje, da pošlje okrajni zastop laški v tej zadevi zaupnico deželnemu zboru, ter da naj nikakor ne pripušča zedinjenju, in h koncu predlaga, naj okrajni zastop Gorénjegraški se tej zaupnici pridruži ter tako proti zedinjenju vseh Slovencev peticionira. Kolikor je nam okrajni zastop gorénjegraški znan, bo to protinarodno misel laškega okrajnega odbora gotovo spodobno zavrnil, ter mu povedal, da so že vse občine gorenjegraškega okraja ter tudi okrajni zastop pri deželnem zboru za zedinjenje vseh Slovencev v eno politično skupino prosile.

Politični razgled.

Po „zanesljivih sporočilih“, koja je „Morgp.“ baje dobila iz českega tabora, hočejo Čehi tirjati, da se mora državni zbor na Dunaji popolnoma odpraviti. Palackijeve in Smolkine grupe naj bodo prihodnji državni stroj habsburškega cesarstva ob Donavi. Skupne zadeve naj bodo one, ki zdaj veljajo za skupne. Vendar pa bi se obravnale v zborih posameznih grup. Ker se pa bojé, da bi napravilo mnogo zmešnjav, ko bi se te skupne zadeve vsako leto v posameznih skupinah obravnavale, bode se določilo, da se bo proračun za skupne zadeve zgotavljal za večje dobe, namreč po 3, 5 ali tudi 10 let, in med tem se bo dovoljeval le oni oddelek, ki bo zadel katero skupino. Državne glavne kase posameznih skupin bodo neposredno plačevale svoje doneske v skupno blagajnico. Cislajtansko ministerstvo na Dunaji popolnoma odpade, in na njegovo mesto stopijo 4 kancelarji, ki bodo posredovali med vladarjem in skupinami. Vse druge zadeve se popolnoma prepusté skupinam. Samo izjemoma bi se v veliki potrebi ali sili zbrali na Dunaji delegati skupinskih zborov. — Slovenci smo po tem programu popolnoma se potopili v notranje-avstrijski skupini. Naravno! Dokler v postavnih zastopništvih molčimo, ne more nam nikdo na pomoč. Volenti non fit injuria — qui tacet, consentire videtur!

Danski kralj je v svojem prestolnem govoru povdarjal, da vsi Dani upajo zopet zediniti se z onimi svojih rojakov, ki v severnem Šlezviku prebivajo, pa ločejo ostati svoji narodnosti zvesti in se ne dajo Prusom ponemčiti.

Ravno tako se je v badenski zbornici povdarjalo, da se misel zedinjenja vseh Nemcev čedalje bolj širi, kar se mora doseči, ako južni Nemci vstopijo v severo-nemško zvezo. — Vendar se kaže, da se Prusiji ne zdi še brez nevarnosti, sprejeti mirno ponujeno prvo roko iz južne Nemčije. Javno pa je, da čakajo samo primernejega časa.

Francoska cesarica, ki potuje na vzhod, je zapustila Benetke in pride 11. t. m. v Atene.

Iz Španjskega nimamo nič dobrega poročati. Ker se zdajni mogotci ne morejo popeti do resnične svobode in končnega uredjenja države na podlogi zdanjega časa, vzdignil se je na raznih krajih republikanski upor. Ker se bodo med pošteni borilce za svobodo tudi nepošteni življi mešali, bati se je, da bode končno zopet žel le absolutizem.

Razne stvari.

* (Pojasnilo.) Že preteklo nedeljo je regljalo v tukajšnji račnici, vulgo „Mrbg. Ztg.“, in potem se je včeraj znesel v dunajskih časnikih ta-le tele-

grafični zaprtek: „Poslanca Herman in Vošnjak hočeta željam večine svojih volilcev ustreči in odstopiti od poslanstva.“ Da je to prazna izmišljija kacega ustvoželjnega postopača, ni treba povdarjati, kajti vsak, kdor ni slep na zdravem telesu, mora vedeti, da naj poslanca Herman in Vošnjak še dolgo let delata, kakor sta delala do zdaj v čistem in popolnem soglasju z veliko večino svojih volilcev, ako hočeta res ustreči njihovim željam in potrebam. To tudi hočeta, kajti kakor smo pooblašćeni naznaniti, ni prišlo nobenemu teh toliko zaslužnih naših zastopnikov v tako odločivni dobi na misel odpovedati se svoji domoljubni, če tudi težavni dolžnosti in poslanstvu. Seveda pri naših ustavovernežih, ki imajo že tolikanj grehov na svoji vesti, taka laž v njih Lahovem košu ne šteje nič.

* (Dramtično društvo) napravi svojo prvo letošnja predstavo na javnem deželnem gledališči v nedeljo 10. oktobra ob 7. uri zvečer. Po slavnostem prologu se bode igrala veseloigra v 3 dejanjih „Išće se nevesta“ po českem izvorniku K. Sabine poslovenjena od Fr. Marna. Seveži se bodo dobivali v nedeljo od 10—12. ure zjutraj in zvečer od 6—7. ure pri gledališki kasi. Abonirani sedeži za ta večer nimajo veljave. Vstopnina bo kakor po navadi.

* (Prof. dr. Fr. Miklošič.) To dni smo videli v Mariboru našega slavnega rojaka g. prof. dr. Fr. Miklošiča, ki je prepotoval Solnograško, Tirolsko, Svico, nekoliko Laškega in je na potu v Beč obiskal v Mariboru svojega brata učitelja na glavni šoli mariborski.

* (Volitev.) Mestni učitelji mariborski so volili znanega rodoljuba in slov. skladatelja g. Miklošiča v mestno svetovalstvo mariborsko. Volitev čast dela voljenemu kakor volilcem. Slava.

* (Javna zahvala.) G. Fr. Čegnar piše v „Jadr. zarji.“: Zarad nezgode, koja me je doletela, prejel sem od toliko strani gorko sočutje, da mi ni mogoče osobno se vsem zahvaliti. Izrekujem tedaj javno presrčno zahvalo s pristavkom, da so mi taka razodevanja dala novo krepost na trnjevi poti, ktero trebi ubogi naš narod, dalje hoditi.

* (V tržaškem deželnem zboru) pride zopet letos na vrsto predlog, naj se mesto okolici na škodo raztegne. Pričakovati je od slov. poslancev, da se bodo temu krepko ustavljali.

* (V okrajno šolsko svetovalstvo) na Vranjskem je izmed učiteljev izvoljen g. J. Agreš iz Braslovč.

* („Wien. Zeitung“) je prinesla v uradnem oddelku naznanilo, da je dosedanji državni pravdnik celjski, g. dr. Herrmann Mulley na svojo lastno prošnja prestavljen v isti lastnosti k deželni sodnji v Gradec. Dasiravno se je nas g. Mulley nekterekat lotil in nam zlasti v jezikovih zadevah niti najmanje ni bil po volji, dajemo mu pri odhodu vendar radi spričevalo, da političnim žatožencom ne moremo voščiti boljega tožnika. — Ravno isti broj „Wien. Ztg.“ naznanja, da sta dosedanji pristav kozjanski, gp. Fr. Peharic, in avskultant gp. Jož. Reitter imenovana za sodnijska pristava v Mariboru.

* (Kako se cislajtanski velikaši v translajtanijski spoštujemo.) Dr. Schindler bi bil rad postal deželni predsednik na Solnograškem. „Ung. L.“ pravi k temu službolovji: „Na taka mesta se postavljajo, če tudi ne vselej sposobni, a vsaj resnobni možje.“ Znano je, da Schindlerjeva slava kulminira v — norcih, ktere po parlamentih brije. —

Oznanilo!

Dramatično društvo v Ljubljano daje na znanje, da se bo začela dramatična učilnica za gospe in gospodičine 15. oktobra t. l. Učenje bode brezplačno. Oglása se pri društvenem prvosedniku g. Grasselli-ju, na velikem trgu števil. 263 v 2. nadstropji, kjer se izvedó tudi natančnejši pogoji. Odbor.

Vinograd prostovoljno na prodaj!

Duhovni gospod Jožef Herzič ponuja svoj, v dačni srenji Tivolce okraja ormuškega, na slavnoznani Praraški gori ležeči vinograd prostovoljno na prodaj.

Vinograd je ½ uro od železniške postaje v Možganicah oddaljen, ima veliko gosposko hišo, dve vincariji in vsled stoječega katastra ta-le zemljišča:

1 oralo 561 ⁷/₁₀ □k. njiv, 1 oralo 784 ⁴/₁₀ □k. travnikov, 1270 ⁹/₁₀ □k. pašnika, 154 ¹/₁₀ □k. hoste, 284 ²/₁₀ □k. vrta in konečno 4 orala 1392 □k. vinograda; vsega zemljišča vkup torej 8 oral 1247 ⁹/₁₀ □k. Vinograd je najbolje obdelan in v najlepšem redu; na pašnikih in na vrtu raste več kakor 1000 sadnih dreves najzlahnejše baže.

Cena in pogoji plačevanja se izvedó pri g. Francu Rodošek u, c. k. notarju v Ptuj (Pettau).